

Stanowisko ds.
Zarządzania
Jakością

**KARTA PRAW I OBOWIĄZKÓW
PACJENTA**
PP-01-2024_01

Data obowiązywania wydania:
15.10.2024

Wydanie: 01

Stron 7

PRAWA PACJENTA

I. Informacje ogólne

- 1) Prawo do ochrony zdrowia jest jednym z podstawowych praw pacjenta.
- 2) Każdy ma prawo do równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
- 3) Pacjentom przysługują prawa fundamentalne (powszechnie) oraz prawa szczególne, związane z rodzajem lub miejscem udzielania świadczenia zdrowotnego.
- 4) Przestrzeganie praw pacjenta określonych w ustawie o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta jest obowiązkiem organów władzy publicznej właściwych w zakresie ochrony zdrowia, Narodowego Funduszu Zdrowia, podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych, osób wykonujących zawód medyczny oraz innych osób uczestniczących w udzielaniu świadczeń zdrowotnych.
- 5) Dyrektor Szpitala bądź upoważniony przez niego lekarz może ograniczyć korzystanie z praw pacjenta w przypadku wystąpienia zagrożenia epidemicznego lub ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów, a także ze względu na możliwości organizacyjne Szpitala prawo do kontaktu osobistego, telefonicznego lub korespondencyjnego z innymi osobami. Ograniczenie powyższych praw może wynikać tylko z konkretnego stanu faktycznego i powinno mieć charakter wyjątkowy.
- 6) Niniejsza Karta praw i obowiązków Pacjenta została opracowana na podstawie ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, oraz innych obowiązujących aktów prawnych.

II. Prawo pacjenta do świadczeń zdrowotnych

- 1) Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych odpowiadających wymaganiom aktualnej wiedzy medycznej.
- 2) Pacjent ma prawo, w sytuacji ograniczonych możliwości udzielenia odpowiednich świadczeń zdrowotnych, do przejrzystej, obiektywnej, opartej na kryteriach medycznych, procedury ustalającej kolejność dostępu do tych świadczeń.
- 3) Pacjent ma prawo żądać, aby udzielający mu świadczeń zdrowotnych
 - lekarz zasięgnął opinii innego lekarza lub zwołał konsylium lekarskie;
 - pielęgniarka (położna) zasięgnęła opinii innej pielęgniarki (położnej).
- 4) Pacjent ma prawo do natychmiastowego udzielenia świadczeń zdrowotnych ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia
- 5) Pacjentka ma prawo do uzyskania świadczeń zdrowotnych związanych z porodem.
- 6) Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych udzielanych z należytą starannością przez Szpital w warunkach odpowiadających określonym w odrębnych przepisach wymaganiom fachowym i sanitarnym.

III. Prawo pacjenta do informacji

- 1) Pacjent ma prawo do informacji o swoim stanie zdrowia.
- 2) Pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat, lub jego przedstawiciel ustawowy mają prawo do uzyskania od osoby wykonującej zawód medyczny przystępnej informacji o stanie zdrowia pacjenta, rozpoznaniu, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych i leczniczych, dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia oraz rokowaniu, w zakresie udzielanych przez tę osobę świadczeń zdrowotnych oraz zgodnie z posiadanymi przez nią uprawnieniami.
- 3) Pacjent lub jego ustawowy przedstawiciel mają prawo do wyrażenia zgody na udzielenie informacji wymienionych w pkt 2) innym osobom.
- 4) Pacjent ma prawo żądać, aby osoba wykonująca zawód medyczny nie udzielała mu informacji, o której mowa w pkt 2).
- 5) Po uzyskaniu informacji, o której mowa w pkt 2), pacjent ma prawo przedstawić osobie wykonującej zawód medyczny swoje zdanie w tym zakresie.
- 6) W sytuacjach wyjątkowych, jeżeli rokowanie jest niepomyślnie dla pacjenta, lekarz może ograniczyć informację o stanie zdrowia i o rokowaniu, jeżeli według oceny lekarza przemawia za tym dobro pacjenta. W takich przypadkach lekarz informuje przedstawiciela ustawowego pacjenta lub osobę upoważnioną przez pacjenta. Na żądanie pacjenta lekarz ma jednak obowiązek udzielić mu żądanej informacji.
- 7) Pacjent małoletni, który nie ukończył 16 lat, ma prawo do uzyskania od osoby wykonującej zawód medyczny informacji, o której mowa w ust. 2, w zakresie i formie potrzebnej do prawidłowego przebiegu procesu diagnostycznego lub terapeutycznego.
- 8) Pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat, lub jego ustawowy przedstawiciel mają prawo do uzyskania od pielęgniarki, położnej przystępnej informacji o jego pielęgnacji i zabiegach pielęgniarskich.
- 9) Pacjent, jego przedstawiciel ustawowy bądź opiekun faktyczny ma prawo do dostatecznie wczesnej informacji o zamiarze odstąpienia przez lekarza od leczenia pacjenta i wskazania przez tego lekarza możliwości uzyskania świadczenia zdrowotnego u innego lekarza lub podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych.
- 10) Pacjent ma prawo do informacji o prawach pacjenta, uwzględniającej ograniczenia tych praw określone w tych przepisach. Szpital udostępnia tę informację w formie pisemnej, poprzez umieszczenie jej w swoim lokalu, w miejscu ogólnodostępnym.
- 11) W przypadku pacjenta niemogącego się poruszać informację o prawach pacjenta udostępnia się w sposób umożliwiający zapoznanie się z nią w pomieszczeniu, w którym pacjent przebywa.
- 12) Pacjent ma prawo do informacji o rodzaju i zakresie świadczeń zdrowotnych udzielanych przez podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych, w tym o profilaktycznych programach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, realizowanych przez Szpital.
- 13) Pacjent będący osobą ze szczególnymi potrzebami ma prawo do otrzymania informacji w zrozumiałym dla niego sposób, w szczególności z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2023 r. poz. 20).
- 14) Pacjentowi, któremu wszczepiono wyrób medyczny, podmiot wykonujący działalność leczniczą, który wykonał implantację, jest obowiązany dostarczyć, wraz z kartą implantu, informacje, o których mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, sporządzone w języku polskim i w postaci zapewniającej szybki dostęp do tych informacji.

IV. Prawo do zgłaszania działań niepożądanych produktów leczniczych

- 1) Pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy, lub opiekun faktyczny ma prawo zgłaszania osobom wykonującym zawód medyczny, Prezesowi Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych lub podmiotowi odpowiedzialnemu za wprowadzenie produktu leczniczego do obrotu działania niepożądanego produktu leczniczego zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne.

V. Prawo pacjenta do tajemnicy informacji z nim związanych

- 1) Pacjent ma prawo do zachowania w tajemnicy przez osoby wykonujące zawód medyczny, w tym udzielające mu świadczeń zdrowotnych, informacji z nim związanych, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu medycznego.
- 2) Pacjent ma prawo do uzyskania informacji o skutkach złożenia sprzeciwu o ujawnieniu tajemnicy informacji związanych z pacjentem przed wyrażeniem sprzeciwu.

VI. Prawo pacjenta do wyrażenia zgody na udzielenie świadczeń zdrowotnych

- 1) Pacjent ma prawo do wyrażenia zgody na udzielenie określonych świadczeń zdrowotnych lub odmowy takiej zgody, jeżeli przepisy odrębnych ustaw nie stanowią inaczej. W przypadku zabiegu operacyjnego albo zastosowania metody leczenia lub diagnostyki stwarzającej podwyższone ryzyko dla Pacjenta, zgoda wyrażana jest w formie pisemnej. Przed wyrażeniem zgody Pacjent ma prawo do uzyskania informacji, zgodnie z pkt III.
- 2) Pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat, ma prawo do wyrażenia zgody na przeprowadzenie badania lub udzielenie innych świadczeń zdrowotnych.
- 3) W przypadku zastosowania zabiegu operacyjnego albo metody leczenia lub diagnostyki stwarzającej podwyższone ryzyko, wymagana jest również pisemna zgoda małoletniego powyżej lat 16 – oprócz zgody przedstawiciela ustawowego.
- 4) Przedstawiciel ustawowy pacjenta małoletniego, całkowicie ubezwłasnowolnionego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody, ma prawo do wyrażenia zgody, o której mowa w pkt 1). W przypadku braku przedstawiciela ustawowego prawo to, w odniesieniu do badania, może wykonać opiekun faktyczny.
- 5) Pacjent małoletni, który ukończył 16 lat, osoba ubezwłasnowolniona albo pacjent chory psychicznie lub upośledzony umysłowo, lecz dysponujący dostatecznym rozeznaniem, ma prawo do wyrażenia sprzeciwu co do udzielenia świadczenia zdrowotnego, pomimo zgody przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego. W takim przypadku wymagane jest zezwolenie sądu opiekuńczego.
- 6) Udzielenie Pacjentowi bez jego zgody świadczenia zdrowotnego innego, niż to, na które wyraził zgodę, jest dopuszczalne, jeżeli Pacjent wymaga niezwłocznej pomocy lekarskiej, a ze względu na stan zdrowia lub wiek nie może wyrazić zgody i nie ma możliwości porozumienia się z jego przedstawicielem ustawowym lub opiekunem faktycznym. Decyzję o podjęciu czynności medycznych w przypadku powyższych okoliczności lekarz powinien, w miarę możliwości, skonsultować z innym lekarzem, a także udokumentować ją w dokumentacji medycznej Pacjenta.
- 7) Pacjent ma prawo do wypisania go ze Szpitala na własne żądanie. Lekarz jest zobowiązany do poinformowania Pacjenta o możliwych następstwach zaprzestania dalszego udzielania świadczeń zdrowotnych. Pacjent składa pisemne oświadczenie o wypisaniu na własne żądanie. W przypadku braku takiego oświadczenia lekarz sporządza adnotację w dokumentacji medycznej.
- 8) Pacjent ma prawo do nieudzielenia zgody na pobranie tkanek po swojej śmierci. Jeżeli Pacjent nie chce być dawcą organów lub tkanek po śmierci, musi za życia wyrazić sprzeciw poprzez wybranie jednej z możliwości form wyrażenia sprzeciwu:
 - wpis w Centralnym Rejestrze Sprzeciwów (CRS),
 - oświadczenie pisemne z własnoręcznym podpisem,

- oświadczenie ustne złożone w obecności co najmniej dwóch świadków, pisemnie przez nich potwierdzone.
- 9) Pacjent, który ukończył 16 lat ma prawo do wyrażenia sprzeciwu wobec pobrania po jego śmierci komórek, tkanek i narządów.
 - 10) Pacjent, który ukończył 13 lat, ma prawo do udzielenia zgody na pobranie od niego szpiku, poza zgodą przedstawiciela ustawowego i zgody sądu opiekuńczego, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata na dawcę.

VII. Prawo do poszanowania intymności i godności pacjenta

- 1) Pacjent ma prawo do poszanowania intymności i godności, w szczególności w czasie udzielania mu świadczeń zdrowotnych.
- 2) Pacjent ma prawo do umierania w spokoju i godności. Pacjent w stanie terminalnym ma prawo do świadczeń zdrowotnych zapewniających łagodzenie bólu i zminimalizowanie cierpień innego typu.
- 3) Pacjent ma prawo do leczenia bólu.
- 4) Pacjent ma prawo do obecności osoby bliskiej przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych. Osoba wykonująca zawód medyczny udzielająca świadczeń zdrowotnych pacjentowi może odmówić obecności osoby bliskiej przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w przypadku istnienia prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia epidemicznego lub ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne pacjenta. Odmowę odnotowuje się w dokumentacji medycznej. Osoba wykonująca zawód medyczny udzielająca świadczeń zdrowotnych nie może odmówić obecności osoby bliskiej przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych w przypadku, gdy Pacjentem jest dziecko, które nie ukończyło 6 lat.
- 5) Osoby wykonujące zawód medyczny, inne niż udzielające świadczeń zdrowotnych, uczestniczą przy udzielaniu tych świadczeń tylko wtedy, gdy jest to niezbędne ze względu na rodzaj świadczenia lub wykonywanie czynności kontrolnych na podstawie przepisów o działalności leczniczej. Uczestnictwo, a także obecność innych osób wymaga zgody pacjenta, a w przypadku pacjenta małoletniego, całkowicie ubezwłasnowolnionego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody, jego przedstawiciela ustawowego, i osoby wykonującej zawód medyczny, udzielającej świadczenia zdrowotnego.

VIII. Prawo pacjenta do dokumentacji medycznej

- 1) Pacjent ma prawo do dostępu do dokumentacji medycznej dotyczącej jego stanu zdrowia oraz udzielonych mu świadczeń zdrowotnych.
- 2) Po zakończonym leczeniu szpitalnym Pacjent otrzymuje kartę informacyjną z leczenia szpitalnego dotyczącą rozpoznania choroby, wyników badań, zastosowanego leczenia, terminów wykonanych zabiegów, dalszych wskazań, czasu zwolnienia od pracy wraz z adnotacją o zapisanych lekach oraz terminach planowanych konsultacji.
- 3) Prawo dostępu do dokumentacji medycznej Pacjenta przysługuje osobie upoważnionej przez Pacjenta. Po śmierci Pacjenta dokumentacja medyczna udostępniana jest osobie upoważnionej przez Pacjenta za życia, osobie, która w chwili zgonu Pacjenta była jego przedstawicielem ustawowym oraz może być udostępniona osobie bliskiej dla Pacjenta. Szczegółowe zasady udostępniania dokumentacji medycznej reguluje art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.
- 4) Sposoby udostępniania dokumentacji medycznej:
 - do wglądu, w tym także do baz danych w zakresie ochrony zdrowia, w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych, z wyłączeniem medycznych czynności ratunkowych albo w siedzibie podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych, z zapewnieniem możliwości sporządzenia Pacjentowi lub osobie upoważnionej przez Pacjenta notatek lub zdjęć,
 - przez sporządzenie wyciągu, odpisu, kopii lub wydruku,
 - za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, na elektronicznym nośniku danych,

- na żądanie organów władzy publicznej albo sądów powszechnych, a także gdy zwłoka w wydaniu dokumentacji mogłaby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia Pacjenta wydaje się oryginał dokumentacji za potwierdzeniem odbioru, z zastrzeżeniem zwrotu po jej wykorzystaniu.

IX. Prawo pacjenta do zgłaszania sprzeciwu wobec opinii oraz orzeczenia lekarza

- 1) Pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy mają prawo wnieść sprzeciw wobec opinii albo orzeczenia, które wydaje lekarz o stanie zdrowia Pacjenta, jeżeli opinia albo orzeczenie ma wpływ na prawa lub obowiązki Pacjenta wynikające z przepisów prawa.

X. Prawo pacjenta do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego

- 1) Pacjent ma prawo do kontaktu osobistego, telefonicznego lub korespondencyjnego z innymi osobami.
- 2) Pacjent ma prawo do odmowy kontaktu z osobami wymienionymi w pkt 1).
- 3) Pacjent ma prawo do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej. Pacjent ponosi ewentualne koszty, jeżeli realizacja tych praw skutkuje kosztami poniesionymi przez Szpital.

XI. Prawo pacjenta do opieki duszpasterskiej

- 1) Pacjent przebywający w Szpitalu ma prawo do opieki duszpasterskiej. W sytuacji pogorszenia się stanu zdrowia lub zagrożenia życia Szpital umożliwi pacjentowi kontakt z duchownym jego wyznania. Szpital ponosi koszty realizacji tego prawa pacjenta, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

XII. Prawo pacjenta do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie

- 1) Pacjent przebywający w Szpitalu ma prawo do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie. Szpital wyznaczył osobę odpowiedzialną za przechowywanie rzeczy w depozycie. Chęć złożenia rzeczy w depozycie należy zgłosić pielęgniarce.

UWAGA!

Prawa pacjenta mogą być ograniczone w przypadku wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego lub ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów.

Biuro Rzecznika Praw Pacjenta

ul. Płocka 11/13

01-231 Warszawa

Tel.: (+48) 800 190 590

e-mail: kancelaria@rpp.gov.pl

OBOWIĄZKI PACJENTA

§ 1

- 1) Pacjent ma obowiązek posiadania stosownego dokumentu potwierdzającego tożsamość.
- 2) W trakcie przyjęcia do Szpitala Pacjent zobowiązany jest okazać dokument potwierdzający tożsamość.
- 3) Pacjent ubiegający się o świadczenie zdrowotne finansowane ze środków publicznych, zobowiązany jest przedstawić skierowanie od lekarza (nie dotyczy przyjęć w trybie nagłym).
- 4) W przypadku odpłatnych hospitalizacji, Pacjent w dniu wypisu otrzymuje fakturę obejmującą koszty całej hospitalizacji.
- 5) Przy odbiorze wyników badań Pacjent obowiązany jest okazać dowód tożsamości.

§ 2

Stosownie do natury udzielanych świadczeń zdrowotnych, w szczególności zabiegów operacyjnych, porodów, przed zabiegiem Pacjent powinien odbyć konsultacje kwalifikacyjne. Zaleca się, aby przedstawił dokumentację medyczną zawierającą np. wyniki odpowiednich badań, wykonanie szczepień ochronnych.

§ 3

Pacjent zobowiązany jest do udzielenia w trakcie wywiadu lekarskiego lub pielęgniarskiego pełnej i prawdziwej informacji o jego stanie zdrowia i przebiegu dotychczasowego leczenia. Pacjent jest zobowiązany poinformować lekarza prowadzącego o stale przyjmowanych lekach (w tym także niezwiązanych z jednostką chorobową, która jest przyczyną hospitalizacji).

§ 4

- 1) Pacjentowi nie wolno wносить na teren Szpitala przedmiotów o dużych rozmiarach, broni i innych narzędzi i urządzeń, których używanie może zagrażać życiu lub zdrowiu.
- 2) Pacjentowi nie wolno wprowadzać na teren Szpitala zwierząt. Nie dotyczy to Pacjenta niewidomego lub niedowidzącego z psem przewodnikiem; pies powinien być na smyczy i w kagańcu.

§ 5

- 1) Pacjent przebywający na terenie szpitala powinien:
 - zachowywać się kulturalnie,
 - nie zakłócać spokoju innym Pacjentom i personelowi Szpitala,
 - odnosić się z szacunkiem i życzliwością do innych Pacjentów i personelu Szpitala,
 - stosować się do zaleceń i wskazówek personelu Szpitala,
 - stosować się do zakazu wchodzenia do części Szpitala innej niż przeznaczona do ogólnego użytku Pacjentów;
 - stosować się do przepisów o bezpieczeństwie pożarowym,
 - niezwłocznie informować pracowników Szpitala o pożarze, awarii, zakłóceniu spokoju i innych niebezpiecznych lub nietypowych sytuacjach,
 - przestrzegać zakazu palenia wyrobów tytoniowych, e-papierosów i używania otwartego ognia, spożywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, a także środków zastępczych określonych w przepisach o przeciwdziałaniu narkomanii.
2. Pacjentowi przebywającemu na terenie Szpitala nie wolno:
 - świadomie niszczyć i dewastować majątku Szpitala, Pacjent zobowiązany jest nie przemieszczać, nie usuwać i nie niszczyć aparatury medycznej i innych przedmiotów ruchomych znajdujących się na terenie Szpitala,

- korzystać z przejść służbowych dla personelu,
- wylewać płynów, wyrzucać nieczystości czy odpadów do miejsc do tego nieprzeznaczonych,
- dotykać aparatury i urządzeń medycznych, elektrycznych, gazowych, wentylacyjnych i grzewczych.

§ 6

- 1) Pacjent przebywający w Szpitalu powinien ponadto:
 - przestrzegać rozkładu dnia podczas pobytu na oddziale;
 - przebywać w swojej sali na oddziale w czasie obchodów i wizyt lekarskich (o ile nie jest na zabiegu leczniczo-pielęgnacyjnym lub konsultacji medycznej), w czasie wydawania posiłków, a także w czasie ciszy nocnej;
 - przestrzegać ciszy nocnej w godzinach od 22:00 do 6:00;
 - zgłaszać pielęgniarkę lub lekarzowi każdorazowe oddalenie się z oddziału, podając orientacyjny czas planowanej nieobecności;
 - posiadać w czasie pobytu w Szpitalu w miarę możliwości odzież przeznaczoną do pobytu w Szpitalu, tj. koszulę nocną lub piżamę, szlafrok, kapcie, skarpety, a także przybory toaletowe;
 - powstrzymać się od samodzielnego korzystania z dźwigów szpitalnych przeznaczonych do użytku służbowego.
- 2) Korzystanie z telefonów komórkowych powinno się odbywać w sposób niestwarzający uciążliwości dla innych Pacjentów. Telefony komórkowe nie powinny być stosowane w miejscach oznaczonych etykietą: „Nie używać telefonów komórkowych”. Używanie telefonów komórkowych w pomieszczeniach diagnostyczno-zabiegowych może odbywać się tylko za zgodą personelu medycznego.
- 3) Nagrywanie wizerunku (dźwięku i obrazu) innych pacjentów oraz personelu Szpitala, w tym w szczególności w czasie czynności medycznych oraz rozpowszechnianie nagrań bez ich wyraźnej zgody może stanowić naruszenie prawa.
- 4) **Zgodnie z ustawą o działalności leczniczej Pacjent może zostać natychmiast wypisany ze Szpitala, jeżeli rażąco narusza porządek lub przebieg procesu udzielania świadczeń, a nie zachodzi obawa, że odmowa lub zaprzestanie udzielania świadczeń zdrowotnych może spowodować bezpośrednie niebezpieczeństwo dla jego życia lub zdrowia albo życia lub zdrowia innych osób.**

§ 7

Powyższe obowiązki odnoszą się także do osób trzecich przebywających na terenie Szpitala, przedstawicieli Pacjenta, osób sprawujących nad nim faktyczną opiekę oraz osób towarzyszących Pacjentowi.

Jacek Czajka

.....
Dyrektor
Wojewódzkiego Szpitala
im. Zofii z Zamoyskich Tarnowskiej w Tarnobrzegu